

Врз основа на Одлуката на Народна Банка на Република Македонија за објавување на извештаи и податоци од страна на банката (Сл.Весник на РМ. бр.134/2007). Халк Банка АД. Скопје објавува:

ИЗВЕШТАЈ И ПОДАТОЦИ
со состојба на 31.12.2020 година

Содржина:

1. Податоци за Банката;
  - 1.1. Податоци за Групата
2. Податоци за акционерската структура на банката - акционери со квалификувано учество;
3. Податоци за сопствените средства и адекватноста на капиталот на Банката;
4. Податоци за процесот на управување со ризиците;
5. Степен на задолженост.

1. ПОДАТОЦИ ЗА БАНКАТА	
Назив	ХАЛКБАНК А.Д. Скопје
Седиште	Ул. "Св. Кирил и Методиј" бр.54. 1000 Скопје
Матичен број	4627148
Организациска Структура заклучно со 31.12.2020	Графички приказ
Број на вработени на 31.12.2020	632
Преглед на финансиски активности кои Банката може да ги врши согласно последното усогласување и дадените согласности од Гувернерот на НБРМ	<ul style="list-style-type: none"> - прибирање на депозити и други повратни извори на средства - кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции - кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции - издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патни чекови, меници) - финансиски лизинг - менувачки работи - платен промет во земјата и странство, вклучувајќи купопродажба на девизи - брз трансфер на пари - издавање на платежни гаранции авали и други форми на обезбедување - изнајмување сефови, остава и депо - тргување со инструменти на пазарот на пари - тргување со девизни средства, што вклучува и тргување со благородни метали - тргување со хартии од вредност - тргување со финансиски деривати - чување на хартии од вредност за клиенти - советување на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловна стратегија или други поврзани прашања или давање услуги поврзани со спојување или припојување на правни лица - Продажба на полиси за осигурување - Посредување во склучување на договори за кредити и заеми - Економско-финансиски консалтинг

<p>Преглед на финансиски активности кои Банката ги врши</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Платен промет во земјата и странство, вклучувајќи купопродажба на девизи - Тргување со девизни средства, што вклучува и тргување со благородни метали - Тргување со хартии од вредност - Прибирање на депозити и други повратни извори на средства - Кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции - Издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници) - Менувачки работи - Брз трансфер на пари - Издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување - Изнајмување сефови, остава и депо - Тргување со инструменти на пазарот на пари (меници, чекови, сертификати за депозит) - Посредување во склучување договори за кредити и заеми - Застапување во осигурување
<p>Финансиски активности за кои од страна на Гувернерот на НБРМ е изречена забрана или ограничување за нивното вршење, односно е повлечена согласноста</p>	<p>нема</p>
<p>1.1 ПОДАТОЦИ ЗА ГРУПАТА</p>	
<p>Назив Седиште Матичен број Претежна дејност</p>	<p>ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ А.Д. Скопје Ул. Мајка Тереза бр. 1, 1000 Скопје 6224695 Неживотно осигурување Учество во вкупниот број на акции 100% Учество во вкупниот број на акции со право на глас 100%</p>
<p>2. ПОДАТОЦИ ЗА АКЦИОНЕРСКА СТРУКТУРА НА БАНКАТА</p>	
<p>Акционери со квалификувано учество - правни лица - назив, седиште, правна форма, претежна дејност и процент на учество во вкупниот број акции и во вкупниот број на издадени акции со право на глас во Банката</p>	<p>TURKIYE HALK BANKASI A.S. ISTANBUL İstanbul Barbaros Mahallesi Şebboy Sokak No.4 Istanbul, TURKEY Банка http://www.halkbank.com.tr/en Учество во вкупниот број на акции – 99,40% <i>*Акционерската структура на Банката е променета заклучно со датум 24.04.2020 година. Повеќе информации на следниот линк:</i> http://www.halkbank.com.tr/en</p>
<p>Акционери со квалификувано учество - физички лица - име и презиме, адреса и процент на учество во вкупниот број акции и вкупниот број издадени заксии со право на глас во Банката</p>	<p>Нема</p>
<p>Акционери кои немаат квалификувано учество во банката</p>	<p>Бројот на акционери кои немаат квалификувано учество во банката е 10 (десет).</p>

3. ПОДАТОЦИ ЗА СОПСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА И АДЕКВАТНОСТА НА КАПИТАЛОТ НА БАНКАТА

Износ на почетен капитал кој е запишан во Централен регистар	Вкупен номинален капитал: 7.926.910.000МКД
Број на акции од секој род и класа и номинален износ на акциите	792.691 обични акции Номинална вредност по акција 10.000.00 МКД
Опис на карактеристиките на основните компоненти на сопствените средства	<u>Табела – Износ и компоненти на основниот капитал. Износ и компоненти на дополнителниот капитал.</u>

Опис	во 000 МКД	
		Износ
A1. Сопствени средства		8.586,626
A2. Основен капитал		8.567,081
A3. Редовен основен капитал (РОК)		8.567,081
A3.1. Позиции во РОК		8.617,224
A3.1.1. Капитални инструменти од РОК		7.926,910
A3.1.2. Премија од капиталните инструменти од РОК		306,309
A3.1.3. Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)		287,772
A3.1.4. Задржана нераспоредена добивка		6,938
A3.1.5. (-) Акумулирана загуба од претходни години		0
A3.1.6. Тековна добивка или добивка на крајот на годината		0
A3.1.7. Кумулативна сеопфатна добивка или загуба		89,295
A3.2. (-) Одбитни ставки од РОК		-50,143
A3.2.01. (-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба		0
A3.2.02. (-) Нематеријални средства		-49,981
A3.2.03. (-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката		0
A3.2.04. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК		0
A3.2.04.1. (-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК		0
A3.2.04.2. (-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК		0
A3.2.04.3. (-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК		0
A3.2.04.4. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи		0
A3.2.05. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискис		-162
A3.2.06. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискис		0
A3.2.07. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискис		0
A3.2.08. (-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК		0
A3.2.09. (-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции		0
A3.2.10. (-) Трошоци за данок		0
A3.2.11. (-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва		0
A3.3. Регулаторни усогласувања на РОК		0
A3.3.1. (-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација		0
A3.3.2. (-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови		0
A3.3.3. (-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност		0
A3.3.4. (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност		0
A3.4. Позиции како резултат на консолидација		0
A3.4.1. Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа		0
A3.4.2. Останато		0
A3.5. Други позиции од РОК		0
V4. Додатен основен капитал (ДОК)		0
V4.1. Позиции во ДОК		0
V4.1.1. Капитални инструменти од ДОК		0
V4.1.2. Премија од капиталните инструменти од ДОК		0
V4.2. (-) Одбитни ставки од ДОК		0
V4.2.1. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК		0
V4.2.1.1. (-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК		0
V4.2.1.2. (-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК		0
V4.2.1.3. (-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК		0
V4.2.1.4. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи		0
V4.2.2. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискис		0
V4.2.3. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискис		0
V4.2.4. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискис		0
V4.2.5. (-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК		0
V4.2.6. (-) Трошоци за данок		0
V4.3. Регулаторни усогласувања на ДОК		0
V4.3.1. (-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација		0
V4.3.2. (-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови		0
V4.3.3. (-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност		0
V4.3.4. (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност		0
V4.4. Позиции како резултат на консолидација		0
V4.4.1. (+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа		0
V4.4.2. Останато		0
V4.5. Други позиции од ДОК		0

Износ и компоненти на основниот капитал

Износ и компоненти на дополнителниот капитал	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Опис</th> <th>Износ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C5. Дополнителен капитал (ДК)</td> <td>19,545</td> </tr> <tr> <td>C5.1. Позиции во ДК</td> <td>19,545</td> </tr> <tr> <td>C5.1.1. Капитални инструменти од ДК</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.1.2. Субординирани кредити</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.1.3. Премија од капитални инструменти од ДК</td> <td>19,545</td> </tr> <tr> <td>C5.2. (-) Одбитни ставки од ДК</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.2.1. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.2.1.1. (-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.2.1.2. (-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.2.1.3. (-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.2.1.4. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.2.2. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.2.3. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои б</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.2.4. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои б</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.3. Регулаторни усогласувања на ДК</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.3.1. (-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.3.2. (-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.3.3. (-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.3.4. (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.4. Позиции како резултат на консолидација</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.4.1. Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.4.2. Останато</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>C5.5. Други позиции од ДК</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Опис	Износ	C5. Дополнителен капитал (ДК)	19,545	C5.1. Позиции во ДК	19,545	C5.1.1. Капитални инструменти од ДК	0	C5.1.2. Субординирани кредити	0	C5.1.3. Премија од капитални инструменти од ДК	19,545	C5.2. (-) Одбитни ставки од ДК	0	C5.2.1. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0	C5.2.1.1. (-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0	C5.2.1.2. (-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0	C5.2.1.3. (-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0	C5.2.1.4. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0	C5.2.2. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што	0	C5.2.3. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои б	0	C5.2.4. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои б	0	C5.3. Регулаторни усогласувања на ДК	0	C5.3.1. (-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	0	C5.3.2. (-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0	C5.3.3. (-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	0	C5.3.4. (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	0	C5.4. Позиции како резултат на консолидација	0	C5.4.1. Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	0	C5.4.2. Останато	0	C5.5. Други позиции од ДК	0
	Опис	Износ																																															
	C5. Дополнителен капитал (ДК)	19,545																																															
	C5.1. Позиции во ДК	19,545																																															
	C5.1.1. Капитални инструменти од ДК	0																																															
	C5.1.2. Субординирани кредити	0																																															
	C5.1.3. Премија од капитални инструменти од ДК	19,545																																															
	C5.2. (-) Одбитни ставки од ДК	0																																															
	C5.2.1. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0																																															
	C5.2.1.1. (-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0																																															
	C5.2.1.2. (-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0																																															
	C5.2.1.3. (-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	0																																															
	C5.2.1.4. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	0																																															
	C5.2.2. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што	0																																															
	C5.2.3. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои б	0																																															
C5.2.4. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои б	0																																																
C5.3. Регулаторни усогласувања на ДК	0																																																
C5.3.1. (-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	0																																																
C5.3.2. (-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	0																																																
C5.3.3. (-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	0																																																
C5.3.4. (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	0																																																
C5.4. Позиции како резултат на консолидација	0																																																
C5.4.1. Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	0																																																
C5.4.2. Останато	0																																																
C5.5. Други позиции од ДК	0																																																
Вид и износ на одбитните ставки од основниот капитал и дополнителниот капитал	Види табели “Износ и компоненти на основниот капитал” и “Износ и компоненти на дополнителниот капитал”																																																
Вкупен износ на сопствени средства и висина на адекватноста на капиталот	СС: 8.586.626 илјади денари АК: 15,01%																																																
Висина на капиталот потребен за покривање на кредитниот ризик	4.142.453 илјади денари																																																
Висина на капиталот потребен за покривање на валутниот ризик	137.523 илјади денари																																																
Висината на капиталот потребен за покривање на пазарниот ризик	/																																																
Висината на капиталот потребен за покривање на ризикот од промена на цената на стоките	/																																																
Висината на капиталот потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	/																																																
Висината на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик	296.575 илјади денари																																																
Висината на капиталот потребен за покривање на други ризици, доколку Банката по сопствена оценка утврдила дополнителен износ на капитал потребен за покривање на тие ризици, или доколку Народна Банка утврдила дополнителен износ на капитал, заради природата видот и обемот на активностите коишто ги извршува Банката и ризиците на кои е изложена како резултат на тие активности	/																																																

4. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОЦЕСОТ НА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИТЕ

<p>Стратегии и процеси на управување со секој поединечен ризик</p>	<p>Банката управува со ризиците соодветно на природата, видот и обемот на нејзините финансиски активности преку воспоставени политики за управување со одделните ризици, соодветна организациска структура, информативен систем и систем на внатрешна контрола и ревизија. Целта на управувањето со ризиците е да се минимизираат можните загуби од активностите или настаните во зависност од чувствителноста на банката на одделните ризици. Затоа банката воспоставува стратегија и процеси на управување со ризиците, со опфат кој одговара на природата, големината и сложеноста на финансиските активности кои ги врши.</p>
<p>Структура и организација на функцијата на управување со ризици</p>	<p>Банката има воспоставено организациска структура со јасно дефинирани надлежности и одговорности за преземање и управување со ризиците преку следниве хиерархиски нивоа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Надзорен Одбор - Управен Одбор - Одбор за управување со ризици - Дирекција за управување со ризици - Дирекција за информациска сигурност - Дирекција за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање тероризам.
<p>Структура на системот за мерење на ризикот и системот на внатрешно известување</p>	<p>Системот за мерење на ризикот е дефиниран во одделните политики и процедури за управување со ризиците.</p> <p>Кредитен ризик Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Банката доколку клиент или договорна странка од финансиски инструмент не успее да ги исполни договорните обврски и воглавно произлегува од дадените кредити и аванси на клиенти и други банки, издадени гаранции и акредитиви и вложувања во хартии од вредност. Мерењето на кредитниот ризик се заснова на класификација на кредитната изложеност кон одделните клиенти во ризични категории од А до Д, со соодветен % на исправка на вредноста / посебна резерва од 0% до 100%.</p> <p>При класификацијата на кредитната изложеност Банката ги користи следниве критериуми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уредноста во измирувањето на обврските од страна на клиентот, односно редовноста при плаќањето на главнината и каматата согласно договорот за кредит; - кредитната способност на клиентот, односно неговите економски особености, ликвидноста и профитабилноста на клиентот, вкупната задолженост на клиентот спрема банкарскиот сектор на РМ; - квалитетот на обезбедувањето, односно неговата вредност, можност за продажба и % на покриеност на кредитот со колатерал.

	<p>Ликвидносен ризик</p> <p>Ризикот на ликвидност е ризик дека Банката ќе западне во потешкотии во исполнување на своите финансиски обврски.</p> <p>Управувањето со ликвидносниот ризик подразбира редовно идентификување, мерење и следење на сите позиции кои имаат влијание врз ликвидносната позиција на Банката.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Идентификувањето ја утврдува функционалната, ликвидносната, рочната и валутната структура на средствата и изворите на средствата. - Мерењето се однесува на сите средства и извори на средства, односно на нивните приливи и одливи при што се утврдува квантум за сите нив во даден момент, како и нивната динамика за одреден временски период. - Следењето се одвива на дневно, месечно, квартално и годишно ниво и се однесува на податоци, информации за остварени и очекувани приливи и одливи. - За контрола се користат извештаи за ликвидност како на пример извештаите за договорна и очекувана рочна структура на активата и пасивата, индикатори за ликвидност како на пример односот помеѓу ликвидната актива и вкупната актива, ликвидната актива и вкупните депозити, ликвидната актива и краткорочните обврски, ликвидната актива и ликвидните обврски, вкупните кредити и вкупните депозити, стапките на ликвидност до 30 и 180 дена.
	<p>Пазарен ризик</p> <p>Пазарниот ризик се дефинира како потенцијална загуба која се јавува како последица од промените на вредноста на средствата и обврските или приходите кои се под влијание на промените на пазарните услови како што се пазарните цени односно каматните стапки, девизните курсеви и средства.</p> <p>Управувањето со пазарниот ризик подразбира адекватно идентификување, мерење, следење и контрола на промените на вредноста на сите билансни и вонбилансни позиции кои може да бидат погодени од движењата на пазарите за средства и каматните стапки и промените во курсевите на валутите.</p> <p>При процената на пазарниот ризик, Банката се фокусира на вистинската и потенцијалната осетливост на поединечните позиции во портфолиото за тргување како и на целото портфолио. Банката користи интерни модели за пресметка и стрес-тестирање на потенцијалната изложеност на пазарен ризик. Како дополнителни методи користи планирање и предвидување, поставени лимити, модели и стратегии за заштита од ризик.</p>
	<p>Валутен ризик</p> <p>Валутниот ризик е ризик од загуба заради промена на меѓувалутните курсеви и/или промена на вредноста на денарот во однос на вредноста на другите странски валути. Банката ја следи изложеноста на валутен ризик преку сет на параметри како:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Фреквенцијата и насоката на промена на меѓувалутните курсеви и промената на вредноста на денарот во однос на вредноста на другите странски валути, - Износот на изложеност на валутен ризик, - Можност на другата договорна страна за навремено извршување на своите обврски. За мерење, следење и пресметувањена валутниот ризик ги користи следниве показатели: - Односот на отворената девизна позиција во одделна валута со сопствените средства на Банката, - Односот на агрегатната девизна позиција со сопствените средства на Банката.

Ризик од промена на каматни стапки

Банката е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматноносните средства и каматноносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати со пазарни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Банката.

При управувањето со ризикот од промена на каматните стапки Банката користи модели и извештаи како:

- Модел за пресметка на регулаторниот извештај за мерење на изложеноста на ризикот од промена на каматни стапки во портфолиото на банкарски активности,
- Модел за пресметка на каматонсна актива и извештај за каматонсна актива,
- Модел за пресметка на каматонсна пасива и извештај за каматонсна пасива,
- Модел за пресметка на каматни маргини и извештај за каматни маргини,
- Извештаи за просечни активни и пасивни каматни стапки и каматни маргини,
- Модел за пресметка на каматен гап и извештај за каматен гап,
- Модел за пресметка на просечната каматна стапка на новодобрени кредити и извештај за просечна каматна стапка на новоодобрени кредити,
- Анализа на сензитивност на финансиските средства и обврски преку различни стрес тест сценарија за промена на каматните стапки,
- Извештај за трошок на изворите на средства.

Ризик на земја

Ризикот на земја преставува ризик од загуба поради изложеноста на Банката кон одделна земја која може да произлезе од економските, социјалните и политичките услови на земјата должник. Посебна форма на ризикот на земја е ризикот на трансфер кој произлегува од можните ограничувања при трансферот на средства од една земја во друга.

Банката го следи ризикот на земја преку следниве податоци и извештаи:

- Изложеност кон одделна земја и вкупната изложеност на Банката на ризикот на земја,
- Секторска. валутна. рочна структура на изложеноста кон одделна земја и вкупната изложеност на Банката на ризикот на земја,
- Висината на исправка на вредност и посебна резерва која произлегува од изложеноста кон одделна земја.

Оперативен ризик

Банката ја прифаќа Базелската дефиниција за оперативен ризик и ги идентификува следниве видови на оперативен ризик:

- Интерни измами и неовластени активности на вработените
- Екстерни измами и активности
- Односот кон вработените и безбедноста на работната средина
- Клиенти, производи, деловна пракса
- Физичко оштетување на основните средства
- Прекин во работењето и пад на системот
- Извршување, испорака и управување со процесите. Управувањето со оперативниот ризик е континуиран и интегриран процес, кој подразбира активно учество на сите вработени, интегрирана интерна и екстерна контрола, периодично оценување и редовно известување.

	<p>Како методи кои што Банката ќе ги користи за мерење на оперативниот ризик се методите на интерна база на податоци за настани кои што предизвикале загуби, клучните ризични индикатори и методот на сопствена оценка на ризикот. Методот на интерна база на податоци значи евидентирање на актуелните настани кои што предизвикале загуби и нивна обработка на начин кој што ќе даде информација за изложеноста на Банката на оперативен ризик. Клучните ризични индикатори се параметри или индикатори кои помагаат во подобар мониторинг на потенцијалните идни промени кај клучните ризици или на ново појавените ризици, со цел да се биде во можност проактивно да се идентификуваат потенцијалните ефекти врз профилот на ризичност на банката. При методот на сопствена оценка на ризикот, организационите единици, со одговорање на однапред подготвени прашалници прават оценка на своите активности што ги извршуваат, на процесите и ризиците поврзани со нив. Тоа се прави со цел да се детектираат потенцијалните слабости и извор на можни ризични настани. Оперативниот ризик го вклучува и правниот ризик, како и ризикот од перење пари и финансирање на тероризмот, ризикот од несоодветност на информативните системи и други оперативни ризици.</p>
	<p>Банката за да се справи со ризикот од перење пари и финансирање на тероризам, има воведено и применува програма и процедури за спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Заради ефикасна имплементација на сите обврски во врска со спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Програмата и процедурите на Банката се потврда на волјата и подготвеноста на Банката за управување на овој ризик и истите ги одразуваат нејзините напори и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.</p> <p>Ризик од концентрација Ризикот од концентрација во Банката е обработен во рамките на кредитната политика и процедури на банката, при што банката ги почитува лимитите за изложеност поставени од НБРМ, а има утврдено и интерни лимити за кредитна изложеност спрема поединечен субјект. Исто така има поставени интерни лимити за изложеност кон домашни и странски банки.</p> <p>Стратегиски ризик Стратегискиот ризик е ризик врз добивката или сопствените средства на Банката кој произлегува од промените во деловното опкружување, негативни деловни одлуки, несоодветна имплементација на одлуките или недоволната респонзивност на Банката на промените во деловното опкружување. Идентификувањето и мерењето на стратегискиот ризик може да биде одредено преку стратегиското планирање, процесот на подготовка на стратегискиот план и реалноста на стратегискиот план. Стратегискиот план е документ кој ја рефлектира мисијата и целта на Банката, генерално за период од три до пет години. Меѓу другото тој содржи анализа на макроекономските услови во кои Банката ги извршува своите активности, опис на системот за управување со ризици на Банката, финансиски планови на Банката и т.н. Деловниот план е документ кој ја одредува севкупната оперативна рамка на Банката и ја поддржува успешната имплементација на стратешкиот план.</p>

	<p>Репутациски ризик Репутацискиот ризик е мултидимензионален и претставува одраз на перцепцијата на другите учесници на пазарот. Дефиниран е како ризик кој произлегува од негативната перцепција од страна на дел од клиентите, договорните страни, акционерите, инвеститорите или регулаторите, што може негативно да влије на способноста на Банката да ги одржи постоечките или да воспостави нови деловни односи и континуиран пристап до изворите на финансирање.</p>
	<p>Усогласеност на работењето со прописите Политика на Банката е да работи согласно сите законски и подзаконски прописи и да демонстрира етичко однесување преку воспоставени и имплементирани механизми за постигнување на усогласеност на работењето со законската регулатива и работење со интегритет. Спроведувањето на политиката за усогласеност со прописите ќе ги даде следниве резултати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Минимизирање на регулаторниот ризик, - Унапредување на репутацијата на Банката, - Идентификување на предности и слабости од аспект на усогласеноста со прописите, - Високо ниво на етичко однесување на вработените, <p>Политиката се однесува и применува на сите подрачја и активности од работењето на Банката, на сите нивоа однејзината организациска структура.</p> <p>Информациска сигурност Со цел успешно справување со ризиците во однос на сигурноста на информации и информациски системи во Банката е воспоставен Систем за управување со информациска сигурност (СУИС), имплементиран и сертифициран според меѓународниот стандард за информациска сигурност ИСО 27001.</p> <p>Политиката за информациска сигурност, усвоена во Банката, претставува рамка за обезбедување на доверливост, интегритет и расположливост на сите физички и електронски информациски средства во Банката како предуслов за конкурентска предност, ликвидност, профит, исполнување на правни, регулаторни и договорни обврски и одржување на репутацијата на Банката.</p> <p>Системот за управување со информациска сигурност и соодветните поврзани процеси се предмет на континуиран систематски преглед и подобрување. Банката има воспоставено организациски структури за поддршка на СУИС и периодичен преглед на соодветноста на политиката за сигурност, со цел истата да соодветствува на промените при проценката на ризиците и планот за третман на ризици и усогласена со барањата на законската регулатива.</p> <p>Системот за внатрешно известување за управувањето со одделните ризици е во согласност со Законот за банки и интерните политики и процедури за управување со ризиците. Извештаите се доставуваат до Надзорниот Одбор. Управниот Одбор, Одборот за управување со ризици, согласно утврдена динамика и рокови за внатрешно известување.</p>

<p>Политики за заштита и намалување на ризикот. како и процедури за следење на ефикасноста на извршувањето на политиките</p>	<p>Банката ги има воспоставено следниве политики за заштита и намалување на ризикот:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кредитни политики, - Политика за управување со ликвидносен ризик, - Политика за управување со пазарен ризик, - Политика за управување со ризик од промена на каматни стапки, - Политика за управување со валутен ризик, - Политика за управување со ризик од земја, - Политика за управување со оперативен ризик, - Политика за управување со стратегиски ризик, - Политика за управување со репутациски ризик, - Политика за усогласеност на работењето со прописи, - Програма и процедури за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, - Политика за сигурност на информацискиот систем, <p>Во политиките се дефинирани одделните видови на ризици, начинот на идентификување, мерење, следење и контрола на ризиците, организациона структура за управување со ризиците. информативен систем за изготвување извештаи за ризиците, претпоставки за стрес-тестирање.</p>																					
<p>Опис на политиката за вршење на исправка на вредноста / посебна резерва</p>	<p>Банката на месечна основа, проценува дали постојат објективни докази за оштетување на финансиските средства кои не се мерат според објективната вредност преку билансот на успех. Финансиските средства се оштетени кога има објективни докази дека оштетувањето настанало по почетното признавање на средството и истото има влијание на идните парични текови кои можат веродостојно да се проценат.</p> <p>Банката соодветно врши исправка на вредноста / издвојува посебна резерва, при што како објективен доказ ги користи следниве индикатори:</p> <ul style="list-style-type: none"> - информација за непочитување на договорот. вклучително и неплаќање или доцнење на плаќањата на достасаните обврски; - информација за финансиски потешкотии на клиентот; - доколку банката одобрува значителни олеснувања на клиентот поради неговите финансиски потешкотии. а кои инаку не би ги понудила на други клиенти; - извесност дека клиентот ќе влезе во стечајна постапка или друг вид на финансиска реорганизација; - доколку се појави ризик во дејноста која ја извршува клиентот; - намалување на вредноста на колатералот. 																					
<p>Износ на изложеноста на кредитен ризик. пред и по извршената исправка на вредност / посебна резерва (000 мкд)</p>	<p>72.008.665 илјади денари (пред исправка на вредноста и посебната резерва) 71.309.098 илјади денари (по исправка на вредноста и посебната резерва)</p>																					
<p>Изложеност по одделни категории на ризик (000 МКД)</p>	<table border="1" data-bbox="619 1554 1066 1765"> <thead> <tr> <th>Категорија</th> <th>Вк.изложеност</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A0</td> <td>23,821,810</td> <td>33%</td> </tr> <tr> <td>A</td> <td>40,776,611</td> <td>57%</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>6,952,282</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>48,168</td> <td>0%</td> </tr> <tr> <td>Г</td> <td>325,720</td> <td>0%</td> </tr> <tr> <td>Д</td> <td>84,074</td> <td>0%</td> </tr> </tbody> </table>	Категорија	Вк.изложеност	%	A0	23,821,810	33%	A	40,776,611	57%	B	6,952,282	10%	B	48,168	0%	Г	325,720	0%	Д	84,074	0%
Категорија	Вк.изложеност	%																				
A0	23,821,810	33%																				
A	40,776,611	57%																				
B	6,952,282	10%																				
B	48,168	0%																				
Г	325,720	0%																				
Д	84,074	0%																				
<p>Износ на достасани кредити</p>	<p>256.236 илјади денари</p>																					

Износ на изложеностите на кредитен ризик за кои е извршена исправка на вредноста / посебна резерва	48.186.855 илјади денари	
Географска дистрибуција на кредитен ризик (во 000 МКД)	Концентрација на кредитниот ризик по географска локација во 000 МКД	
	<i>Опис</i>	Износ
	Република Македонија	67,242,736
	Земји-членки на Европската унија	515,752
	Европа (останато)	3,550,610
Вкупно	71,309,098	
Секторска дистрибуција на изложеноста на кредитен ризик (во 000 МКД)	Секторска дистрибуција во 000 МКД	
	<i>Опис</i>	Износ
	Нефинансиски институции	28,619,632
	Домаќинства	22,587,683
	Финансиски дејности и дејности на осигурување	10,693,590
	Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	7,285,748
	Нерезиденти	2,122,445
Вкупно	71,309,098	
Резидуална договорна рочна структура на изложеноста на кредитен ризик (со рок на достасување до една година и над една година 000 МКД)	Изложеност со рок на достасување до 1 година, износ од 26.115.573 илјади денари Изложеност со рок на достасување над 1 година, износ од 45.893.093 илјади денари	

	Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности	
	во 000 мкд	
	Опис	Износ
Структура на изложеноста на кредитен ризик по дејности	Нерезиденти	2,122,445
	Земјоделство, шумарство и рибарство	495,682
	Рударство и вадење на камен	120,857
	Прехрамбена индустрија	1,074,800
	Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	745,842
	Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	857,449
	Производство на метали, машини, алати и опрема	739,878
	Останата преработувачка индустрија	927,178
	Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	758,790
	Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	64,186
	Градежништво	4,863,454
	Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли	10,962,889
	Транспорт и складирање	2,741,526
	Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	1,284,763
	Информации и комуникации	136,266
	Финансиски дејности и дејности на осигурување	10,693,590
	Дејности во врска со недвижен имот	1,014,305
	Стручни, научни и технички дејности	459,328
	Административни и помошни услужни дејности	712,495
	Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	7,285,748
	Образование	218,888
	Дејности на здравствена и социјална заштита	388,969
	Уметност, забава и рекреација	32,081
	Други услужни дејности	20,006
	Дејности на домаќинствата како работодавачи, дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	-
	Дејности на екстериторијални организации и тела	-
	Физички лица	22,550,959
	Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	36,724
	Вкупно	71,309,098
	Најголема изложеност кон одделна дејност	Види табела “Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности”
Износ на реструктурирани побарувања	119.481 илјади денари	

Движење на исправката на вредност / издвоена посебна резерва	31.12.2018 31.12.2019 30.06.2020 31.12.2020	627.754 илјади денари 557.911 илјади денари 730.388 илјади денари 699.568 илјади денари																		
Податоци за структурата на портфолиото за тргување	/																			
Основни податоци за пристапот кој се користи за пресметка на капитал потребен за покривање на оперативниот ризик	Согласно регулативата, за мерење на оперативниот ризик и капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик Банката го користи пристапот на базичен индикатор.																			
Податоци за управувањето со ризикот кој произлегува од капиталните вложувања	<p>Капиталните вложувања во билансот на банката се класифицирани како 'расположливи за продажба'. Тие се прикажуваат според нивната објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, со исклучок на капиталните вложувања кои немаат котирана пазарна цена и се мерат по набавна вредност намалена за загубите поради оштетување.</p> <p>Во управувањето со ризикот од капитални вложувања Банката ги следи лимитите дадени во Законот за банки.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th colspan="6" style="text-align: right;">во 000 мкд</th> </tr> <tr> <th>Секторска структура на капиталните вложувања</th> <th>Банки</th> <th>Други финансиски институции</th> <th>Нефинансиски институции</th> <th>Нерезиденти</th> <th>Вкупно</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Износ на капитални вложувања</td> <td></td> <td></td> <td>34,487</td> <td>384</td> <td>34,871</td> </tr> </tbody> </table>		во 000 мкд						Секторска структура на капиталните вложувања	Банки	Други финансиски институции	Нефинансиски институции	Нерезиденти	Вкупно	Износ на капитални вложувања			34,487	384	34,871
во 000 мкд																				
Секторска структура на капиталните вложувања	Банки	Други финансиски институции	Нефинансиски институции	Нерезиденти	Вкупно															
Износ на капитални вложувања			34,487	384	34,871															

5. ПОДАТОЦИ ЗА СТЕПЕНОТ НА ЗАДОЛЖЕНОСТ

Основен капитал	8.567.081 илјади МКД
Редовен основен капитал	8.567.081 илјади МКД
Додатен основен капитал	-
Вкупна билансна изложеност која се користи за пресметка на стапка на задолженост	66.329.533 илјади МКД
Вкупна вонбилансна изложеност која се користи за пресметка на стапка на задолженост	6.201.890 илјади МКД
Просечна стапка на задолженост (второ полугодие од 2020 година)	11,71%
Вкупни билансни побарувања на банката согласно последните финансиски извештаи	66.934.167 илјади МКД

<p>Вкупни вонбилансни побарувања на банката согласно последните финансиски извештаи</p>	<p>24.724.829 илјади МКД</p>
<p>Разлики билансна изложеност</p>	<p>Разликите се должат на различната методологија применета за изготвување на финансиските извештаи и стапката на задолженост на банката (акумулирана амортизација, одбитни ставки од основниот капитал)</p>
<p>Разлики вонбилансна изложеност</p>	<p>Разликите се должат на различната методологија применета за изготвување на финансиските извештаи и стапката на задолженост на банката (фактори на конверзија)</p>